

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 26 lutego 2021 r.

Pozycja 51

POSTANOWIENIE

z dnia 1 grudnia 2020 r.

Sygn. akt Ts 164/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Krystyna Pawłowicz – przewodniczący

Piotr Pszczółkowski – sprawozdawca

Jakub Stelina,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 16 lipca 2020 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej Sp. z o.o.,

po s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 2 listopada 2019 r. (data nadania) Sp. z o.o. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez radcę prawnego ustanowionego pełnomocnikiem z wyboru, wystąpiła o uznanie art. 118 § 5 oraz art. 117³ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2020 r. poz. 1575; dalej: k.p.c.) za niezgodne z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 79 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 190 ust. 5, art. 79 ust. 1 i art. 79 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 15 stycznia 2020 r. wezwano skarżącą do usunięcia braków formalnych wniesionej skargi. Skarżąca została wezwana, m.in. do sprecyzowania i uzasadnienia, w jaki sposób art. 118 § 5 i art. 117³ k.p.c. naruszają wymienione w skardze konstytucyjnej wolności lub prawa skarżącej. Pismem z 25 stycznia 2020 r. (data nadania) pełnomocnik skarżącej ustosunkował się do powyższego wezwania.

Postanowieniem z 16 lipca 2020 r., doręczonym skarżącej 27 lipca 2020 r., Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej. Stwierdził w nim, że zakwestionowane w skardze przepisy nie były podstawą wydania ostatecznego rozstrzygnięcia.

31 lipca 2020 r. (data nadania) skarżąca złożyła zażalenie na powyższe postanowienie, w którym wniosła o jego uchylenie i nadanie skardze dalszego biegu. Zdaniem skarżącej „wbrew przepisom postanowienia, zaskarżone przepisy były podstawą rozstrzygnięcia.

Z przepisów tych bowiem wywiódł w swym poprzednim postępowaniu Trybunał iż nie wydano w sprawie ostatecznego orzeczenia organu s[ą]dowego. Strona skarżąca właśnie ten fakt uczyniła podstawą niniejszej skargi podnosząc zarzut iż istnienie takiego postępowania nie poddającego się kontroli sądowej, a więc nie podlegającego w konsekwencji kontroli konstytucyjnej – jest naruszeniem zasady iż każda sprawa podlega kontroli sądowej, a każdy przepis decydujący o prawach strony podlega kontroli konstytucyjnej. (...) w poprzednim postępowaniu orzekając w sprawie skargi Trybunał użył zaskarżonych przepisów albowiem z nich wywiódł w/w fakt braku orzeczenia i przyczyn takiego stanu rzeczy” (s. 4 zażalenia).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

Postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu jest – zdaniem Trybunału – prawidłowe. Formułując zarzuty przedstawione w zażaleniu, skarżąca nie zdołała skutecznie podważyć podstawy odmowy, tj. zakwestionowanie przepisów niebędących podstawą wydania ostatecznego rozstrzygnięcia.

Trybunał w niniejszym składzie podziela argumentację zawartą w zaskarżonym postanowieniu. Warunkiem dopuszczalności skargi jest bowiem zakwestionowanie w niej przepisu, który stanowił podstawę ostatecznego rozstrzygnięcia. Jak wyjaśniono w wyroku pełnego składu Trybunału z 24 października 2007 r. (sygn. SK 7/06, OTK ZU nr 9/A/2007, poz. 108): „skarżący nie może (...) w drodze skargi kwestionować konstytucyjności aktów normatywnych niestanowiących podstawy dotyczącego go indywidualnego rozstrzygnięcia”.

Powyższy wymóg ma swoje źródło w samej Konstytucji. Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 79 ust. 1 Konstytucji, skargę można wnieść „w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie [...] o wolnościach lub prawach albo o [...] obowiązkach określonych w Konstytucji”. Formalnym dopełnieniem tego wymagania jest treść art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK, który stanowi, że skarga konstytucyjna zawiera określenie kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji, i w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją (por. postanowienie TK z 18 lipca 2019 r., sygn. Ts 12/19, OTK ZU B/2019, poz. 180 i wskazane w nim orzecznictwo).

Z akt rozpatrywanej sprawy nie wynika, by którykolwiek z kwestionowanych przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2020 r. poz. 1575) stanowił podstawę wydania – wskazanego jako ostateczne rozstrzygnięcie – postanowienia TK z 9 października 2019 r. (sygn. Ts 64/18). Nie uprawdopodobniła tego również skarżąca. Nie wskazała przy tym innego orzeczenia wydanego na podstawie regulacji, z którą łączy zarzut naruszenia powołanych w skardze praw i wolności konstytucyjnych.

Jak to już podkreślano w zaskarżonym postanowieniu, orzeczenie TK z 9 października 2019 r. wydane zostało w oparciu o przepisy u.o.t.p.TK. Jego treścią było nieuwzględnienie zażalenia skarżącej na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 10 lipca 2019 r. (sygn.

Ts 64/18) o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, nie zaś wskazane w *petitum* skargi konstytucyjnej przepisy dotyczące pełnomocnictwa z urzędu.

Trybunał Konstytucyjny w zakwestionowanym postanowieniu zasadnie zatem stwierdził, że analizowana skarga nie spełnia podstawowego warunku określonego w art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanego w art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK. W związku z tym, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK, prawidłowo odmówił nadania jej dalszego biegu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.